

Warszawa, d. 6 września 1919.

Naczelne Dowództwo W. P.

Oddział II

Sekcja Wojsk.-Dyplomat.

/SZTAB GENERALNY/

D.Nr.1099/II pouf.

Raport Nr.5 attache w Wiedniu.

DO

GENERALNEJ ADJUTANTURY NACZELNEGO WODZA

W W a r s z a w i e.

W załączeniu przesyła się odpis raportu Nr.5 attache woj-
skowego w Wiedniu.

W dopełnieniu wiadomości przesłanej w poprzednim raporcie
w sprawie zamordowanego sierżanta Wróble, skonstatowano dotych-
czas tylko tyle, że został on napadnięty przez grupę ludzi zło-
żoną z 5-6 osób i od jednego z nich otrzymał pochnięcie nożem,
poprzedzone słowną obelgą.

Po wykonaniu zamachu sprawcy znikli w tłumie.

Zeznania te pochodzą od naocznego świadka tego zajścia.

Winnych dotychczas nie ujęto.

? ad 1 i 3 1 zał: ?

Za zgodność:

Haller m.p.

Pułkownik.

Stiepanowicz
Chief Sekcji wojsk. dypl.

NACZELNE DOWÓDZTWO WOJSK POLSKICH
ADJUTANTURA GENERALNA
WARSZAWA

L. Dz. 1434/93 dnia 10 / IX 1919 r.
1. załącz. Wydział.

1434/93

Austro-Niemcy.

Andr
Po mianowaniu arcyksięcia Józefa regentem węgierskim odczuwa się tu pewne zaniepokojenie przed ewentualną reakcją monarchistyczną, która by miała na celu stworzenie monarchji nad Dunajem pod rządem HABSBURGÓW. Jak to już donosiłem, przeważa tu po ustąpieniu Bauera tendencja demokratyczno-socjalistyczna, pozatem prawie ogólna niechęć i przeciwne stanowisko wszelkim zamiarom monarchistycznym. Elementem przychylnym dla ewentualnego powrotu Habsburgów są tu jedynie arystokracja, finansisci i oficerowie czynnej służby dawnej armji austro-węgierskiej. Ci ostatni są dzisiaj przeważnie bez zajęcia i wierzą w powrót dawnych rządów.

Jako manifestacja przeciw wszelkim zakusom reakcyjnym odbył się tu 13 b.m. demonstracyjny pochód tutejszego "VOLKSWEHRU" przy współudziale Niem.Austr. Republiki Dr. SEITZA.

Dr. Seits, jak również i inni mówcy / po największej części członkowie rad żołnierskich i robotniczych / zaznaczyli w ich do "VOLKSWEHRU" skierowanych mowach, że przyszłość i rozwój Niem.Austrji można jedynie osiągnąć przy rządach republikańsko-demokratycznych i że przestrzegają partję monarchistyczne przed wszelkimi nieprzezornymi krokami. Również oświadczyli oni oficjalnie, że ich republikańskich wolności bronić będą aż do ostatniej kropli krwi.

Wszystkie te mowy zostały przyjęte z wielim entuzjazmem i zapalem przez słuchaczy.

Mimo tego sytuacja polityczna Niem.Austrji nie jest jeszcze ustalona, odczuwa się to najlepiej przy każdorazowym nadejściu wiadomości z St.GERMAIN o warunkach pokojowych; i tak przy niepomysłnych, socjalistycznych komuniści, jak i sprzyjający połączeniu się z państwem Niemieckim mają podatniejszy grunt do pracy, w przeciwnym zaś razie partje umiarkowane socjalistyczne zyskują na przewadze. Z tego można wnioskować, że kierunek polityczny jaki Niem.Austr. w przyszłości zajmie ustalą się dopiero po ogłoszeniu traktatu pokojowego.

W tych dniach przybyły pierwsze transporta niem.austr. jeńców z Włoch.

Generał SEGRE, szef tutejszej Włoskiej misji wojsk. oświadczył,

że Włosi i nadal będą wysyłać podobne transporta i że spodziewa się on, że do końca września wszyscy niem.-austr. jeńcy wojenni powrócą do kraju. Powracający żołnierze nie uskarżają się na złe obchodzenie się z nimi w niewoli, oficerowie nawet podnoszą wielką uprzejmość, z jaką się tam spotykali.

Wiadomości te rozprowadane tu przez powracających polepszą i tak już dobry stosunek między Niem.-Austr., a Włochami.

Aby bezrobotnym, których liczba przez powrót żołnierzy z niewoli się zwiększa, dać możliwość pracy, pertraktuje rząd niem.-austr. z rządem francuskim o przyjęcie niem.-austr. robotników do odbudowania Francji. O ile te pertraktacje dojdą do skutku i robotnik, który dzisiaj jest tu elementem niepewnym, zostanie wysłany, to wpłynie to bardzo korzystnie na doprowadzenie porządku w Niem.-Austrii. Trafić to może jednak na niechęć tutejszego robotnika do pracy, który nauczył się żyć bezczynnie i pobierać zapomogi choć i w kraju mógłby znaleźć odpowiednie i dobrze płacone zajęcie.

Dawno tu ogólnie obmawiana kwestja przynależności zachodnich Węgier zamieszkałych przez ludność niemiecką, zaostrzyła się o tyle, że pojedyncze komitaty oświadczyły oficjalnie swe przyłączenie do niem.-austr. państwa względnie do Styrii.

Oficjalnie oświadcza rząd niem.-austr., że postąpi w tym kierunku według decyzji Ententy, z drugiej strony zaś uzbraja ludność pograniczną, jakto i formuje oddziały ochotnicze wojskowe na granicy Styrii, z zamiarem przeprowadzenia okupacji zachodnich Węgier.

Rząd węgierski wycofał z pogranicznego terytorjum zachodnich Węgier swe pułki z żołnierzem narodowości niemieckiej, koncentruje tam oddziały czysto-węgierskie.

Wobec tego jest tam obecnie sytuacja tak naprężona, że można się spodziewać zatargów wojennych nim jaka decyzja Ententy nastąpi.

Czeskie zakupy amunicji na terenie wiedeńskim.

W uzupełnieniu wysłanych depesz zaznaczam, że sympatja tutejszej misji francuskiej jest stanowczo po stronie Czechów i że misja ta energicznie popiera ich przy zakupach amunicji, robiąc nawet fałszywe kontrakty, to znaczy kupuje ją formalnie dla siebie a oddaje Czechom do dyspozycji.

Dnia 1/8 zgłosił się u naszego oficera, por. MAOURY, pełniącego służbę na tutejszym dworcu północnym, czesko-słowacki porucznik i prosił go o przyłączenie 4 wagonów do pociągu Polonia, wykazując się odpowiednim rozporządzeniem tutejszej misji francuskiej.

Odnosny dokument załączam / załącznik 1- /

Jak dotąd stwierdziłem, to te 4 wagony amunicji uzyskała tutejsza misja francuska od wiedeńskiej misji włoskiej włoskowej, która znów amunicję tę otrzymała z zapasów wojskowych niem. austr. tytułem należności, odpowiednio do warunków zawieszenia broni.

Cześć formacja oddziały ukraińskie.

Jak już w poprzednim raporcie z dn. 13/8 donosiłem, werbuja Cześć Rusinów do tworzących się w armii czeskiej legjonów ukraińskich.

Stwierdziłem wiarygodnie iż dochodzą stale transporty Rusinów do Chech i że w Hollabrun pod Wiedniem znajduje się stacja zborna ukraińska zorganizowana przez Chechów.

Potwierdzają to również i zeznania żołnierzy zbiegłych z tutejszej ukraińskiej stacji zbornej, którzy się u nas do odesłania ich do kraju zgłosili /zał.2./

U k r a i n a.

Na gruncie Wiedeńskim rozporządzają Ukraińcy wielkimi środkami materialnymi i zapasami żywności. Wiedeń VIII.obw. Strozsigasse 32 założyli Ukraińcy konsum, z którego porzystać mogą obywatele zach. i wschod. Ukraińcy jak też i Bukowiny. Do nabycia żywności także uprawnia wiedeńska kartka meldunkowa. W ten sposób starają się Ukraińcy się pozyskać sympatję mieszkańców Galicji Wschodniej.

Prasa wiedeńska chętnie donosi o wszystkim co Ukrainy dotyczy, starając się ją w jaknajkorzystniejszym świetle przedstawić. Organem, który najbardziej jest im życzliwy jest komunistyczne pismo "Abend", w którym też Ukraińcy wszystkie swoje oficjalne doniesienie podają. W ukraińskim języku wychodzi tu tygodnik "Wola" i "Ukraiński Prapor" wychodzący 2 razy w tygodniu. Ten ostatni redagowany jest przez znanego działacza ukraińskiego Dr. Stefana BARANA. Oba te pisma mają za główny cel walkę z Polakami i tendencyjne ogłaszanie wszystkiego co by Polaków w złym świetle postawić mogło. Redakcja tej gazety założyła

nawet u siebie / Mariahilfestrasse 88 A/osobne biuro, w którym zbierają od przejeżdżających do Wiednia wszystkie wiadomości dotyczące rzekomych gwałtów Polaków na Ukrainach, by je następnie w swoich łamach ogłosić.

W rozmowie mego zaufanego Niemca z pewnym oficerem ukraińskim wyraził się ten, że wskutek zwycięstwa oręża polskiego na terenie wschodniej Galicji powstała z Ukraińców nowa orientacja zmierzająca do tego, by Ukrainę wschodnią połączyć z Wielką Rosją / lecz nie z Rządem Bolszewickim / i następnie w ten sposób uzyskać przyłączenie Galicji wschodniej do Ukrainy. Wybitna osobistość przy tym, Poselstwo Ukraińskie były radca ministerjalny Romańczuk, miał się wyrazić do generalnego Prokuratora Niem. Austrii, że sprawa Ukrainy wprowadzi militarnie źle stoi, jednak politycznie znakomicie. Ten optymizm swój motywował wiadomościami otrzymanymi wprost z Paryża.

Do dzisiejszego raportu dołączam 3 numery tygodnika "Wola" i jeden UKRAINSKI PRAPOR", jakież po 1 egz. rosyjskich gazet "WREMJA" i "PRYSYW" wychodzące w Berlinie. Proszę o rozkaz czy te ostatnie gazety także Naczelnemu Dowództwu przesyłać.

Za zgodność:

